Efesios

Ti Pabloe ta stac batel scarta ta stojol ti jch'unolajeletic ti oy ta Efeso jteclume

1 Vu'un Pabloun, iloc' i'ayan ta yo'nton stuc ti
Dios ti jech jcholc'opune, ti jech tacbilun yu'un
ti Jesucristoe. Ta jts'ibaboxuc talel ti jcarta li'e
ta atojolic vo'oxuc ti yu'unoxuc xa ti Diose, ti
ach'unojic ti Cristo Jesuse, ti nacaloxuc ta jteclum
Efesoe.
2 Ich'ic sbendición ti Jtotic Diose schi'uc ti Caj-
valtic Jesucristoe. Ac'o yac'boxuc jun avo'ntonic.

Ti ch'ul bendición yu'un ti Cristoe

3 La' jlequil-c'opontic ti Diose, ti ja' Stot ti
Cajvaltic Jesucristoe. Yu'un laj xa yac'botic ti ep
ta tos ch'ul bendición ti oy ta vinajel ta sventa ti
jech junotic schi'uc ti Cristoe.
4 C'alal mu'yuc to ox meltsajem ti banomile,
t'ujbilotic xa ono'ox yu'un ti Dios ta sventa ti
Cristoe, yo' jech mu'yuc jmultic ta xijc'ot ta stojol.
5 Ta sventa sc'uxul yo'nton ti Diose, vo'ne
xa ono'ox chapanbil jc'oplaltic ti ta xijc'ot ta
snich'nab stuc ta sventa ti Jesucristoe jech chac
c'u cha'al snopoj ono'ox ta yo'ntone.
6 Jech o xal un, la' jlequil-c'opontic ti Diose
ti mu no'ox albajuc ti yutsilal yo'ntone, ti laj
yac'botic ti sch'ul bendición ti jech oyotic ta stojol
ti sc'uxubinbil Nich'one.

7 Ti jech ech'em sc'uxul yo'nton ti Diose, jech o
xal laj scoltaotic ta sventa ti icham ti Snich'one,
yo' jech ta jtatic perdón yu'un ti jmultique.
8 Ti Diose laj xa yac' quiltic ti mu no'ox albajuc
ti sc'uxul yo'ntone.
9 Yu'un laj yac' jbijiltic ta sna'el ti c'usi mucul
to ox yu'une, ti ja' stuc laj sva'an sba ta spasel ti
c'usi ta sc'ane.
10 Ati va'i s'elan ta spas ti Diose, ja' ti oy bu jun
c'ac'al ti snopoj ono'ox ti Diose ti ta xc'otic ta jun
ta sventa Cristoe, scotol ti c'usitic oy ta vinajele
schi'uc ti c'usitic oy ta banomile.
11 Ti jech lijpasotic ta jun schi'uc ti Cristoe,
vo'ne xa ono'ox t'ujbilotic yu'un ti Diose, yo' jech
ta xquich'tic ti jrextomentotic ti albil sc'oplal ta
xaq'ue. Ti jech taje, ja' co'ol schi'uc jech chac c'u
cha'al ti oy ono'ox ta yo'nton ti Dios ti ta spas ti
c'u s'elan lec ta xil ti stuque.
12 Ja' jech laj spas ti Dios ta jtojoltique, yo' jech
ta sta ti ich'bil ta muc' ta xc'ot ti smuc'ul stsatsal
cu'uncutic ti j'israeluncutique, ja' ti ba'yel laj jpat
co'ntoncutic ta stojol ti Cristoe.
13 Ja' jech ti vo'oxuc jyanlumoxuque laj
ach'unic ti c'alal laj avich'ic albel ti ta xcolta-
van ti Cristoe. Jech lapasic ta jun schi'uc ti
Cristoe. Yo' jech ta xvinaj ti yu'unoxuc ti
Diose, laj yac'boxuc avich'ic aselloalic, ja' ti Ch'ul
Espíritue, ti albil ono'ox sc'oplal ta xaq'ue.
14 Ti Ch'ul Espíritu ti laj quich'tique, ja'
svinajeb ti ta xquich'tic ti jrextomentotic ti
yaloj ono'ox ti Dios ti ta xaq'ue. Ja' to ta
xquich'tic c'alal mi laj staic ti slecubtaselic scotol
ti yu'untaque, yo' jech ich'bil ta muc' ta xc'ot

smuc'ul stsatsal ti Diose.

Ti Pabloe ta sc'anbe ti Diose ti ac'baticuc sbijilic ti jch'unolajeletique

15 Jech o xal ti c'alal laj ca'i ti ach'unojic
ti Cajvaltic Jesuse, ti c'ux ta xava'iic scotol ti
buch'utic yu'untac ti Diose,
16 mu xquicta jba ta yalbel vocol ti Dios ta
atojolique. Yu'un tey ono'ox oyoxuc ta co'nton
c'alal ta jc'opon ti Diose.
17 C'alal ta jc'opon ti Dios yu'un ti Cajvaltic
Jesucristoe, ti Dios ti oy yutsilale, ta jc'anbe ti
ac'o xayac'boxuc abijilic yo' jech ta xava'iic lec
ta avo'ntonic stalel ti Diose.
18 Ta jc'anbe ti Diose ti ac'o sjamboxuc ti
snopobil avu'unique, yo' jech ta xava'iic lec
c'usi ti spatobil avo'ntonic ti jech la'ic'atique,
yo' jech xtoc ta xava'iic lec ta avo'ntonic ti mu
no'ox albajuc yutsilal slequilal ti rextomento ti
ta xac'be ti buch'u yu'untaque.
19 Ja' jech xtoc ta jc'anbe ti Diose ti ac'o
ava'iic lec ta avo'ntonic ti mu bisbiluc smuc'ul
stsatsal ti Diose ti ja' ta x'abtej ta jtojoltic ti jech
jch'unojtique.
20 Ti smuc'ul stsatsal ti Dios taje, ja' ono'ox
ti smuc'ul stsatsal ti laj yac' iluc c'alal laj
xcha'cuxes ti Jesucristoe, yo' tey laj yac' chotluc
ta sbats'i c'ob ti ta vinajele.
21 Jech o xal un, ti Cristoe i'ac'bat sbain scotol ti
ángeletic ti tey ta vinajele, ti yich'oj yabtelique,
ti tsots xu' yu'unique, ti jpas mantaletique. Ja'
jech xtoc i'ac'bat sbain scotol ti ajvaliletic li' ta
sba banomile schi'uc c'usiuc no'ox ta xtale.

22 Scotol ti c'usitic oye i'ac'bat ta yoc ta
sc'ob ti Cristoe. Ja' jech xtoc i'ac'bat sbain ti
jch'unolajeletique. Ja' i'och ta banquilal Ajvalil
yu'unic.
23 Yu'un scotol ti jch'unolajeletique ja' sbec'tal
ti Cristoe. Yu'un yich'ojbe stalel scuxlej stuc ti
Cristoe. Scotol ti c'usitic oye ja' yu'un ti Cristoe.

2

Colemotic ta sventa sc'uxul yo'nton ti Diose

1 C'alal chamemoxuc laj yiloxuc ti Dios ta scoj
ti amulique, ta scoj ti chopol avo'ntonique, ja' o
ti Diose laj yac'boxuc acuxlejalic jmoj schi'uc ti
Cristoe.
2 Yu'un ti vo'oxuc ta vo'nee jech laj apasic jech
chac c'u cha'al ta spasic ti cristianoetique. Tey
ach'unojbeic smantal ti pucuj ti ta ic' ta xanave, ti
ja' ta x'abtej ta yo'ntonic ti buch'utic mu xch'unic
ti Diose.
3 Ja' jech j'elantic to ox jcotoltic ta vo'ne. Tey
cac'oj jbatic ta spasel ti c'usiuc no'ox ta snop
ti co'ntontique. Jech o xal un, ja' xijtun o ti
jechuque ti co'ol ta xquich'tic ti tsots castigo
yu'un ti Diose jech chac c'u cha'al ta xich'ic ti
yane.
4 Yu'un ti Diose ep sc'uxul yo'nton, ep laj
xc'uxubinotic.
5 Jech o xal un, jmoj laj yac'botic jcuxlejaltic
schi'uc ti Cristoe ti c'alal chamemotic to ox yu'un
ti mulile. Jech o xal un, lacolic xa ta sventa
yutsilal yo'nton ti Diose.

6 Yu'un ti Diose tey jmoj laj xcha'cuxesotic
schi'uc ti Jesucristoe. Tey laj yac' chotluccutic
jmoj schi'uc ti Cristo ti ta vinajele.
7 Ja' jech laj spas ti Dios taje, yo' jech ta xac' iluc
sbatel osil ti sc'uxul yo'nton ta jtojoltic ta sventa
ti Cristoe.
8 Yu'un ta sc'uxul yo'nton ti Diose, jech lacolic
ta sventa ti ach'unojic ti Cajvaltique. Ti jech
lacolique, ma'uc ta sventa ti oy c'usi lec laj
apasique. Yu'un ja' laj spas stuc ti Diose.
9 Jech o xal un, mu'yuc buch'u xu' ta stoy sba
ti jech colemique, ja' ti mu'yuc laj sta scolel ta
sventa ti oy c'usi laj spas ti stuque.
10 Yu'un yabtelotic ti Diose. Ti jech oyotic ta
stojol ti Jesucristoe, jech o xal ti Diose laj spasotic
ta ach' cristiano, yo' jech ta jpastic ti c'usi leque,
ja' ti jech ono'ox snopoj ti Dios ta vo'nee.

Lec ta xquil jbatic ta sventa ti Cristoe

11 Jech o xal un, vuleso me ta avo'ntonic ti
c'u a'elanic to ox ta vo'nee. Yu'un ma'ucoxuc
sts'unobal ti j'israeletique. Jech o xal ti
j'israeletic ti yich'oj ti circuncisione: “Mu'yuc
yich'ojic circuncisión le'e”, xi ti ac'oplalic
yu'unique. “Yan ti vo'otique lec oyotic, yu'un
quich'ojtic ti circuncisione”, xi ta xalbe sbaic.
12 Yu'un ti ta vo'ne talele, mu'yuc ava'binojic
sc'oplal ti Cristoe, yu'un mu jmojucoxuc schi'uc
ti snich'nab ti Diose. Mi ja'uc ava'bnojic sc'oplal
ti rextomentoetique. Mi ja'uc ava'ibinojic ti oy
c'usi yaloj ti Dios ti ta xaq'ue. Mu'yuc spatobil
avo'ntonic ti jech cuxuloxuc li' ta banomile. Co'ol
to s'elan ti mu'yuc tey oy ti Dios ta atojolique.

13 Avi tana un, ti jech oyoxuc ta stojol ti Cristo
Jesuse, lanopajic xa talel ta stojol ti Dios ta sventa
ti icham ti Cristoe, ac'o mi nom laxanavic to ox.
14 Ti Cristoe ja' jlajesejc'op cu'untic. Yu'un ti
Cristoe laj slilin loq'uel ti jmacvanej ti mu lecuc
ta xil sbaic ti j'israeletique schi'uc ti jyanlume-
tique. Avi tana un, ta sventa ti Cristoe, ipasic ta
jun ti j'israeletique, ti jyanlumetique.
15 Yu'un scotol ti c'usi ta xal ti mantale, ja' laj
sbain ta sbec'tal stuc ti Cristoe. Jech o xal ti
Cristoe laj xa spas ta ach', laj xa spas ta jun ti
cha'ch'ac to ox ti jteclum ti mu lecuc xil sbaique,
yu'un oyic xa ta stojol ti Jesucristoe. Ja' jech paj
ti c'ope.
16 Ti jech taj une, tey ilaj sc'oplal ti cronta ta xil
sbaic ti j'israeletique schi'uc ti jyanlumetique ta
sventa ti icham ta cruz ti Cristoe. Ti jech ipasatic
ta jun yu'un ti Cristoe, jun xa yo'ntonic schi'uc ti
Diose.
17 C'alal ital ti Cristoe, tal yalbotic ti lequil ach'
c'op ti lec xa xijyilotic ti Diose, ti vo'oxuc jyanlum
ti nom oyoxuque, ti j'israeletic ti nopol oyic ta
stojol ti Diose.
18 Ta sventa ti Jesucristoe, ac'o mi j'israelotic
o mi ma'uc, jcotoltic xu' xijnopajotic ta sto-
jol ti Jtotic Diose, yu'un jun ti Ch'ul Espíritu
quich'ojtique.
19 Jech o xal ti vo'oxuc une, ma'uc xa jyanlu-
moxuc. Yu'un ja' xa alumalic slumal ti Diose jech
chac c'u cha'al ti buch'u yu'untaque. Yu'un yalab
snich'naboxuc xa ti Diose.
20 Ti vo'oxuque co'ol a'elanic jech chac c'u
cha'al jun na ti ta xich' va'anele. Ti yicob ti

nae, ja' laj smeltsanic comel ti yajtacbolaltac
ti Jesucristoe schi'uc ti yaj'alc'optac ti Dios ta
vo'nee. Ti sliqueb yicob ti nae, ja' ti Jesucristo
stuque.
21 Ti ta sba yicob nae, ti ja' ti Cristoe, naca
sta ta xmeltsaj muyel. Ta slats sba muyel lec ti
spacobale, ja' to ti mi ta sta ti ta xc'ot ta jun muc'
ta templo ti ta xtun yu'un ti Cajvaltique.
22 Ja' jech ti vo'oxuc ti oyoxuc ta stojol ti
Cristoe, co'ol s'elan ti ta xalats abaic mu'yel
schi'uc ti yan jch'unolajeletique, yo' jech ta
xmeltsaj ti na ti bu ta xnaqui ti Dios ta sventa
ti Ch'ul Espíritue.

3

Ti Pabloe ta sbain ta yalel ti lequil ach' c'op ta stojol ti jyanlumetique

1 Jech o xal un, ti vu'un Pabloune, tiq'uilun
ta chuquel ta sventa yabtel ti Cristo Jesuse ti ja'
alequilalic ti vo'oxuc jyanlumoxuque. Jech o xal
ta jc'opon ti Diose.
2 Ava'binojic xa ti ta slequilal yo'nton ti Diose
laj yac'bun jbain ti cabtel ti ja' sventa alequi-
lalique.
3 Ti Diose laj yac'bun jna' ti c'usi mu xvinaj
to ox yu'une jech chac c'u cha'al laj jts'ibaboxuc
ava'iic jbel cha'bel ta jcartae.
4 C'alal ta xaq'uelic ti jcartae, tey ta xavilic ti
xcojtiquin ti mucul to ox sc'oplal ti Cristoe.
5 Ti jech mucul to ox sc'oplal ti Cristo taje,
mu'yuc buch'u to ox sna' ti ta vo'ne talele. Avi
tana un, ti Diose laj xa yac' ta na'el ta stojol ti

lequil yajcholc'optaque schi'uc ti yaj'alc'optaque
ta sventa ti Ch'ul Espíritue.
6 Ti c'usi mu to ox xvinaje, ja' li'e: Ti jyan-
lumetique co'ol ta xich'ic ti srextoic jech chac
c'u cha'al ta xich'ic ti j'israeletique, ja' ti ipasic
xa ta jun ta stojol ti Cristoe. Ja' jech xtoc jmoj
xa ta xa'ac'batic ti c'usi yaloj ti Dios ti ta xac' ta
sventa ti Cristo Jesuse schi'uc ta sventa ti lequil
ach' c'ope.
7 Ma'uc jvaleb o ta xca'i ti jech laj quich' ti
cabtel jechuque. Pero ta smuc'ul stsatsal ti Diose
laj quich' ti cabtele, yo' jech ta xitun ta yalel ti
lequil ach' c'ope.
8 Yu'un ti vu'une más peq'uelun ta scotol
ti buch'u yu'untac ti Diose. Pero ti Diose laj
yac'bun ti lequil abtel ta stojol ti jyanlumetique,
yo' jech ta xcalbe sc'oplal ti Cristoe ti mu no'ox
albajuc yutsil ti sc'ulejale.
9 Ti Dios ti Buch'u laj smeltsan scotol ti c'usitic
oye, laj yac'bun cabtel ta svinajesel ta stojol
scotolic ti cristianoetique ti c'usi mu to ox xvinaj
yu'un ti Dios ta vo'nee.
10 Ti jech ic'ot ta pasel taje, yo' jech ti Diose ta
xac'be yil ti jpasmantaletic ti tey oyic ta vinajele
ti ep ta tos sbijil ti Diose, ti ta xilic c'u s'elan ta
staic coltael yu'un Dios ti jch'unolajeletique.
11 Ti jech laj spas ti Dios taje, ja' co'ol schi'uc
jech chac c'u cha'al ti tey ono'ox oy ta yo'nton ti
ta xc'ot ta pasel ta sventa ti Cajvaltic Jesucristoe.
12 Jech o xal un, ta sventa ti oyotic ta stojol ti
Cristoe xu' xijnopaj ta stojol ti Diose. Yu'un jpatoj
co'ntontic ti jch'unojtic ti jech ta xac' jna'tic ti
Cristoe.

13 Jech o xal un, ta jc'anboxuc vocol ta atojolic
ti mu xchibaj avo'ntonic ti jech ta xquich' jvocol
ta aventaique. Ti jech oyune, ja' ac'uxubinelic.

Sc'uxul yo'nton ti Cristoe

14 Jech o xal un, ta jquejan jba ta stojol ti Diose,
Stot ti Cajvaltic Jesucristoe.
15 Yu'un ja' Totil yu'unic scotol ti oyic ta
vinajele schi'uc ti oyic ta banomile.
16 Ta sventa ti mu no'ox albajuc sch'ul c'ulejal ti
Jtotic Diose, jech o xal ta jc'anbe ti ac'o yac'boxuc
yip avo'ntonic ta sventa ti Ch'ul Espíritu yu'une,
17 yo' jech ti Cristoe ta xnaqui ta avo'ntonic
ti jech ach'unojique. Ta jc'anbe ti Diose ti ac'o
ayanuc lec ta avo'ntonic ti c'uxubinbiloxuc yu'un
ti Cristoe,
18 yo' jech ti vo'oxuque schi'uc ti yan
jch'unolajeletique, xu' ta xava'ibeic smelol ti mu
no'ox albajuc yutsil ti sc'uxul yo'nton ti Cristoe.
19 Ta jc'anbe ti Diose ti ac'o yac'boxuc ava'iic
ta avo'ntonic ti sc'uxul yo'nton Cristo taje, ti mu
bisbiluque, ti mu stac' alel ti yutsilale, yo' jech
tey oy ti Dios ta atojolique.
20 Ti jech oy smuc'ul stsatsal ti Dios ta jtojol-
tique, xu' ta xac'botic más ti c'usi ta jc'antique
o ti c'usi ta jnoptique. Avi tana un, ich'biluc ta
muc' ti Dios ti jech ta x'abtej smuc'ul stsatsal ta
jtojoltique.
21 Ich'biluc ta muc' sbatel osil ti Diose ti jech ta
xcolic ti jch'unolajeletic ta sventa ti Jesucristoe.

4

Junotic yu'un ti Ch'ul Espíritue

1 Ti vu'un ti tiq'uilun ta chuquel ta sventa ti
Cajvaltique, ta jc'anboxuc vocol ti tuc'ulano me
abaic jech chac c'u cha'al laj snop ac'oplalic ti
Dios ti c'alal laj staoxuc ta iq'uele.
2 Nijano me abaic. Mu me toyobbau-
coxuc. Oyuc me alequilalic. Vinajuc ti sc'uxul
avo'ntonic ti jech ta xacolta abaic ta jujun tale.
3 Ti jech coltabiloxuc yu'un ti Ch'ul Espíritue,
aq'uic persa ti jun avo'ntonique, yu'un tey xa oy
ti slequilal ta atojolique.
4 Junoxuc xa ta stojol ti Cristoe. Jun ti Ch'ul
Espíritu avich'ojique jech chac c'u cha'al jun
ti oy c'usi ta xa'ac'batic yu'un ti Dios ti apatoj
avo'ntonic ta xataique.
5 Jun ti Cajvaltique. Jun ti Buch'u ach'unojique.
Jun ti ich'ob vo'e.
6 Jun ti Diose ti ja' Totil cu'untic jcotoltique.
Sbainojotic jcotoltic. Oy ta jtojoltic jcotoltic.

7 Pero jeltos ti jbijiltic ti c'u s'elan ac'bilotic ta
jujun tale jech chac c'u cha'al laj sc'an stuc ti
Cristoe.
8 Jech o xal jech ta xal ti sc'op Diose:

C'alal imuy batel ta vinajele, tey laj yic' batel ti
jchuqueletique.

Ja' jech xtoc laj yac'be talel sbijilic ti snich'nabe,
xi.
9 ¿C'usi smelol ta xal ti imuy batele? Ti va'i
s'elan taje, ja' ta xac' ta na'el ti ba'yel iyal talel
li' ta banomile. Ts'acal to yal to batel ta lajebal.
10 Ti Buch'u iyal batel ta lajebale, ja' ono'ox
ti Buch'u imuy batel ti bu más cajal to ti oy ta
vinajele. Ja' yich'oj ta venta scotol.

11 Jel tos laj yac'be ti sbijilic ta jujun tale.
Oy jlom laj yac'be sbijil yo' jech ta x'och ta
jcholc'opetic. Oy jlom ta xalic ti c'usi ta x'ac'bat
sna'ic yu'un ti Diose. Oy jlom ta xalic ti lequil
ach' c'ope. Oy jlom ta x'och ta pastoretic schi'uc
ta jchanubtasvanejetic.
12 Ja' jech laj spas ti Cristoe, ti laj yac'be sbijil
ti yu'untaque, yo' jech ta xtunic ta sventa ti
yabtele. Ja' jech xtoc yo' jech ta x'ayan yipic ti
jch'unolajeletique, ti ja' sbec'tal ti Cristoe.
13 Ja' jech ta spas ti Cristoe, ja' to mi ta jtatic
jcotoltic ti jmoj ta jch'untique, ti ta xcojtiquintic
Snich'on ti Diose. Ja' tey ta xc'ot ta pasel ti ta
xjam ti jsatique. Ja' tey ta jtatic scotol stalel ti
Cristoe.
14 Ja' yu'un un, mu xa co'oluc j'elantic jech chac
c'u cha'al ti ololetic ti xtal xbat ti snopobil yu'une,
ti jochbil no'ox ta xch'unel ti oy c'usi ach' ta
xchanubtasat yu'un ti jlo'lavanejetic ti ja' no'ox
ta sc'an ta xic'van batel ta sbelal ch'ayele.
15 Ja' lec ti ta sc'uxuluc avo'ntonique albo abaic
ti melele. Ja' ta sc'an ti jmojuc ch'icutic batel ta
stojol ti Cristoe, yu'un ja' jolil cu'untic.
16 Ti jech sbec'talotic ti Cristoe, oy jbijiltic
yu'un, jmoj co'ntontic yu'un. C'alal lec ta
xij'abtej schi'uc ti jbijiltic ti lij'ac'batotique, jech
lec ta xijch'i batel ti ta jc'uxubin jbatique.

Ti ach' cuxlejal ta stojol ti Cristoe

17 Ta sventa ti Jesucristoe, jech ta jc'ubanboxuc.
Mu me jechuc xacuxiic ta spasel jech chac c'u
cha'al ti buch'utic mu xojtiquinic ti Diose, ti ja'

no'ox cuxulic ta spasel ti c'usi mu'yuc smelol ta
snopique.
18 Yu'un ti stuquique soquem ti snopobil
yu'unique. Yu'un mu'yuc scuxlejal Dios ta
stojolic. Yu'un bolibemic ta scoj ti yijuneb ti
yo'ntonique.
19 Ch'abal ti sq'uexlalique. Tey yac'oj sbaic ta
spasel ti c'usi lec ta xa'iique. Ta sjunul yo'ntonic
ta spasic ti c'usiuc no'ox chopole.
20 Pero ti vo'oxuque mu jechuc laj achanic
sc'oplal ti Cristoe,
21 mi ta melel laj ava'ibeic ti sc'opojele. Yu'un ti
vo'oxuque laj avich'ic chanubtasel yu'un ti melel
ti oy ta stojol ti Jesuse.
22 Jech o xal lajuc sc'oplal avu'unic ti apoco'
cuxlejalic ti mu'yuc c'usi bal oe, ti laj slo'laoxuc
yu'un ti sc'upijel avo'ntonique.
23 Ja' lec, ach'ubuc ti acuxlejalique, ti snopobil
avu'unique.
24 C'u'inic ti ach' cuxlejale jech chac c'u cha'al
oy ta yo'nton Diose. Vinajuc ti lec tuc' ta q'uelel
ti acuxlejalique, ti co'oluc schi'uc ti melele.
25 Jech o xal un, mu xa xajutic ti c'ope. Albo
abaic ta jujun tal ti c'usi melele, yu'un jcotoltic
junotic xa ta stojol ti Cristoe.
26 Mi oy bu la'ilinique, ac'o lecubuc avo'nton
ta ora. Mu me xata o amul yu'un. Mu me teyuc
sjunul c'ac'al ti ilinemoxuque.
27 Mu me xavac'beic jutebuc yavil ti pucuj tey
ta atojolique.
28 Ti buch'u ch-elc'aje, ac'o yicta ti eleq'ue. Ac'o
abtejuc yo' jech ta yabtel stuc xu' ta scolta ti

buch'utic abol sbaique.
29 Ictaic ti chopol c'ope. Lecuc ti c'usi ta xloc' ta
aveique yo' jech ta stsatsubic, ta staic bendición
ti buch'utic ta xa'iic ti ac'opique.
30 Mu xavaq'uic ta at o'nton ti Ch'ul Espíritue,
yu'un ja' aselloalic ti ja' svinajeb ti yu'unoxuc
xa ti Diose, ti ta ono'ox xacolic c'alal mi sta ti
sc'ac'alile.
31 Lajuc sc'oplal ti soquet ta xava'iique, ti
sbic'tal avo'ntonique, ti xajajetic ta ile, ti xti'et
ajolique, schi'uc ti c'usiuc no'ox chopole.
32 Ja' lec ti oyuc slequilal avo'ntonique, ti c'ux
ta xava'i abaique. Ac'bo abaic perdón ta jujun
tal jech chac c'u cha'al laj xa yac'boxuc perdón
ti Dios ta sventa ti Jesucristoe.

5

Ti c'u s'elan ta xcuxiic snich'nab ti Diose

1 Ti vo'oxuque snich'naboxuc ti Dios ti
c'anbiloxuc yu'une. Jech o xal un, aq'uic persa
jech chac c'u cha'al ti stuque.
2 Oyuc sc'uxul avo'ntonic c'uxianic jech chac
c'u cha'al laj xc'uxubinotic ti Cristoe, ti laj yac'
sba ta milel ta jcojtic ti co'ol to s'elan jcot uni
chij ti laj yich' aq'uel ta smoton ti Diose, ti jun
yutsil laj yile.
3 Ti jech yu'unoxuc xa ti Diose, jech o xal un,
lajuc me sc'oplal avu'unic ta yalel ti mulivajele
schi'uc ti c'usitic yan ta soquesvane schi'uc ta
yu'uninel ti c'usi oy yu'un ti yane.
4 Mu xa xavalic ti c'usi q'uexlal sbae, ti mu'yuc
smelole, ti bol c'opetique. Ti jech taje, mu'yuc
c'usi xtun o. Ja' más lec, colaval, utic ti Diose.

5 Ti buch'utic yac'ojic persa ta xmulivajique, ti
c'usi chopol ta spasique, ti ta xyu'unin ti c'usi oy
yu'un ti yane, (taje, co'ol s'elan ti ja' xrioxinoj
ti c'usi meltsanbil ta c'abale), ti buch'utic jech
taje, xana'ic lec ti mu xu' ta x'ochic batel ti bu
ta xventainvan ti Cristoe schi'uc ti Diose.
6 Ti mulil taje, ja' jech ta staic tsots castigo
yu'un ti Dios ti buch'utic mu xch'unique. Jech
o xal un, mu xavac' abaic ta lo'lael yu'un ti
buch'utic ta xalic ti bol c'opetique.
7 Jech o xal un, mu xaco'oltas avo'ntonic
schi'uc ti buch'utic jech stalelic taje.
8 Yu'un ti vo'oxuc ta vo'nee, oyoxuc to ox
ta ic'al osil. Avi tana un, cuxuloxuc ta stojol
ti saquilal osil ta sventa ti junoxuc schi'uc ti
Cajvaltique. Jech o xal un, aq'uic ta q'uelel ti
oyoxuc ta saquilal osile.
9 Yu'un mi oyoxuc ta saquilal osile, tey ta
x'ayan ti slequilal o'ntonale, ti stuq'uil o'ntonale,
ti lec ta q'uelel ti acuxlejalique.
10 Aq'uic persa ta spasel ti c'usi lec ta xil ti
Cajvaltique.
11 Mu xacap abaic ta spasel schi'uc ti buch'utic
oyic ta ic'al osil ti ta spasic ti c'usi mu'yuc
stuq'uile. Ja' lec, ac'bo sna'ic ti mu'yuc smelol
ti c'usi chopol ta spasique.
12 Yu'un ti c'usi ta spasic ta mucul ti cristia-
noetic taje, mu stac' alel, ta xac' q'uexlal.
13 Pero ti mi ta xavac'be sna' ti c'usitic chopol ta
spasique, tey xlic ya'i sbaic, tey xlic sq'uel sbaic,
yo' ta sventain ti saquilal osile.
14 Yu'un jech ta xal:
Julavan ti ta xavaye.

Lican talel ti tey achi'inoj ti animaetique.
Jech ti Cristoe ta xac'bot xojobal ta atojol,
xi.
15 Ja' yu'un un, q'uelo abaic lec ti c'u a'elanic
ta x'ech' avu'unic ti jujun c'ac'ale. Oyuc abijilic.
Mu me teyuc no'ox xach'ayetic.
16 Tunesic me lec ti jujun c'alal ta x'ech'e.
Yu'un ti jujun c'ac'ale, yantic ta soc ti banomile.
17 Jech o xal mu teyuc no'ox ta xabol-pas ti c'usi
ta xapasique. Ja' lec, aq'uic persa ta ya'yiel ti
c'usi ta sc'an ti Diose.
18 Mu xayacubic. Yu'un ti yacubele ta x'ac'van
ta ch'ayel. Ja' lec, ventainbiluc avo'ntonic yu'un
ti Ch'ul Espíritue.
19 Q'uejinanic, muyubtaic ti Cajvaltic ta sjunul
avo'ntonique. Aq'uic ta q'uelel ti xamuyubajic
yu'un ti sc'op Diose, yu'un ti sq'uejimol Diose.
20 C'usiuc no'ox ti ta xc'ot ta atojolique, colaval,
utic ti Dios ta sventa ti Cajvaltic Jesuse.

Scuxlejal ti jujuchop jch'unolajeletique

21 Ich'o abaic ta muc' ta jujun tal ti jech
avich'ojic ta muc' ti Diose.
22 Ti ajnilile, ac'o yich' ta muc' ti smalale jech
chac c'u cha'al ta xich' ta muc' ti Cajvaltique.
23 Yu'un ti ajnilile ja' sjolinojbe sjol ti smalale
jech chac c'u cha'al ti jch'unolajeletique ja'
sjolinojbeic sjol ti Cristoe. Ja' jech xtoc ti Cristoe
ja' Jcoltavanej yu'un ti jch'unolajeletique, ti ja'
sbec'talinojbeic sbec'tal ti Cristoe.
24 Jech chac c'u cha'al ti jch'unolajeletic ti ta
xich'ic ta muc' ti Cristoe, ja' jech ac'o yich'ic ta
muc' ta sjunul yo'ntonic smalalic ti ajnililetique.

25 Ti malalile, ac'o xc'uxubin ti yajnile
jech chac c'u cha'al ti Cristo ta xc'uxubin
ti jch'unolajeletique, ti laj yac' sba ta milel
yu'unique.
26 Jech laj spas ti Cristoe yo' lecuneb ti
jch'unolajeletique, pocbilic xa ta sventa ti laj
ya'iic ti sc'ope, ti laj yich'ic ti vo'e.
27 Avi tana un, jun xa yutsil ti
jch'unolajeletique, mu'yuc schopolalic, lec scotol
ta xc'ot sva'an sbaic ta stojol ti Cristoe.
28 Ja' jech ac'o xc'uxubin yajnil ti malalile jech
chac c'u cha'al ta xc'uxubin ti sbec'tal stuque. Ti
buch'u ta xc'uxubin ti yajnile, ja' ta xc'uxubin
sba stuc.
29 Yu'un mu'yuc buch'u junucal ti xti'et sjol
yu'un ti sbec'tal stuque. Yu'un ja' no'ox ta
xc'uxubin, ta smalq'uin. Ja' jech ta spas ti Cristo
ta stojol ti jch'unolajeletique.
30 Yu'un sbec'talotic ti Cristoe. Quich'ojbetic
sbec'tal sbaquil.
31 “Jech o xal ti viniquetique ta scomtsan ti stot
sme'ique yo' ta xic' ti yajnile. Jech ti schibalique,
jun ta xcomic o”, ti xi ts'ibabile.
32 Ti va'i s'elan taje, toj mucul ta jmec ti
smelole. Ti vu'un chcale, ja' sc'oplal ti Cristo
schi'uc ti jch'unolajeletique.
33 Ja' jech xtoc ja' ta xac' ta na'el ti jujun
malalile, ac'o xc'uxubin ti yajnile jech chac c'u
cha'al ta xc'uxubin sba ti stuque. Ti ajnilile, ac'o
yich' ta muc' ti smalale.

6

1 Ti vo'oxuque, nich'oniletic ti jch'unolajeloxuc

xae, ja' avabtelic ti ta xach'unbeic smantal ti atot
ame'ique. Yu'un jech ta sc'an pasel.
2 Ti jun mantal ti albil sc'oplal ti oy c'usi ta xac'
ti Diose, ja' li'e: “Ich'o ta muc' atot ame',
3 yo' jech xamuyubaj, yo' jech ta xnatij acuxle-
jal li' ta banomile”, xi.
4 Ti vo'oxuque, totil me'iletic, mu me xjajeticuc
ta stojol ti avalab anich'nabique, yo' jech mu soc
yo'nton avu'unic. Ja' lec, ta sc'uxul avo'ntonic
tojobanic ta sts'itesel ti avalab anich'nabique, yo'
jech ta xch'unic ti Cajvaltique.
5 Mosoviletic, ch'unbeic smantal ti ajvalil
avu'unic ti li' ta banomile. Xi'taic, ich'ic ta muc',
junuc avo'ntonic ta stojol co'oluc to s'elan ja'
Cristo ta xava'iic ti ta xatunic ta stojole. Tunanic
lec.
6 Ma'uc no'ox me avac'oj xa abaic ta tunel
c'alal tey va'al sq'uelojoxuque yo' jech lec ti
ac'oplalic yu'unique. Ta sventa ti jech yaj-
tuneloxuc ti Cristoe, pasic ta sjunul avo'ntonic ti
c'usi ta sc'an ti Diose.
7 Pasic ta sjunul avo'ntonic ti avabtelique
co'oluc to s'elan ava'iic ti ta xatunic yu'un ti
Cajvaltique, ma'uc no'ox ti cristianoetique.
8 Yu'un xana'ic xa lec, mi mosovil, mi libre, tey
ta xtojbatic yu'un ti Cajvaltic ta jujun ti c'usi lec
laj xa spasique.
9 Ja' jech xtoc ti vo'oxuque, ajvaliletic, oyuc
yutsilal avo'ntonic ta stojol ti avajmosovique. Mu
me xasibtasic. Na'ic me lec, ti vo'oxuque schi'uc
ti stuquique, co'oloxuc ta stojol ti Cajvaltic ti oy
ta vinajele, ti mu sna' jeltos ti yo'nton ta stojol ti
cristianoetique.

Ti smacobbailic ti jch'unolajeletic ti ac'bilique

10 Avi tana un, Quermanotac, tsotsanic ta
sventa smuc'ul statsal stuc ti Cajvaltique ti jech
oyoxuc xa ta stojole.
11 Lapic ti amacobbailic ti ac'biloxuc yu'un
ti Diose, yo' jech mu xalajic ta lo'lael yu'un ti
pucuje.
12 Yu'un ma'uc ta jcrontaintic ta stsalel ti
cristianoetic ti oy sbec'tal sch'ich'elique. Yu'un
ja' ta jcrontaintic ta stsalel ti pucujetic ti oy yipic
ta spasel ti chopole, ti ta ic' ta xanavique, ti ja' ta
spas ta mantal ti cristianoetic ti oyic ta ic'al osile.
13 Jech o xal un, tsaquic me ti amacobbailic ti
ta xayac'boxuc ti Diose, yo' jech ta stsal avu'unic
ti pucuj ti c'usi ora ta xc'ot ta atojolique. Ti mi
jech ta xapasique, tey va'al ta xacomic.
14 Chuquinic ti ja' melel ti c'usi ta xal ti Diose
jech chac c'u cha'al ti soldado ti ta xchuc lec ti
schuque. Ch'unic ti lec xa'ilatic yu'un ti Diose,
ti ja' smac sti' avo'ntonic jech chac c'u cha'al ti
soldado ti oy lec smac sti' ti yo'ntone.
15 Chapano abaic ta yalel batel ti jun avo'ntonic
schi'uc ti Diose jech chac c'u cha'al ti soldado ti
ta xchapan sba ta slapel ti xonobe.
16 Pero ti más tsots sc'oplale, ch'unic o ti
Cajvaltique, ti ja' amaquic yo' jech ta xtub sc'ac'al
sni' syolob ti pucuje.
17 Ch'unic ti ta xacolic yu'un ti Cajvaltique, ti
ja' smac ajolique. Tsaquic, q'uelic ti sc'op Diose,
ti ja' avespadaic ti ta xac'boxuc ti Ch'ul Espíritue.
18 Taic me ta c'oponel ti Dios ti c'alal ta xapasic
scotol taje. Vocoletanic, c'anbeic ti Dios ta sventa

ti Ch'ul Espíritue. Yo' jech xu' ta xapasic scotol
taje, vicluc me asatic, mu me xalubtsajic. Ja' jech
xtoc c'oponic Dios ta stojol ti buch'utic yu'untac
xae.
19 C'oponic me ti Dios ta jtojol eque yo' jech ta
xac'bun jna' ti c'usi ta xcale. Ja' jech xtoc yo' jech
oy yip co'nton ta yalel ti colebal lequil ach' c'op
ti mucul to oxe.
20 Yu'un tacbilun yu'un ti Dios ti jech ta xcal ti
lequil ach' c'ope, ti tiq'uilun ta chuquel yu'un avi
tana li'e. C'oponic ti Diose yo' jech mu ta xi'eluc
ta xcal ti lequil ach' c'ope, yu'un ja' cabtel.

Slajeb chabanuc

21 Ti quermanotic Tíquicoe, ti ja' toj lec ta
xiscolta ta sventa yabtel ti Cajvaltique, ja' ta
xalboxuc ava'iic ti c'u j'elane, ti c'usi ta jpase.
22 Jech o xal tey ta jtac talel ta atojolic yo' jech
ta xalboxuc ava'iic ti c'u j'elancutique. Jech umbi
tey ta stsatsubtas avo'ntonic.
23 Ti Jtotic Diose schi'uc ti Cajvaltic Jesu-
cristoe, ac'o ac'baticuc ti jch'unolajeletique ti
jun yo'ntone, ti sc'uxul yo'ntone, schi'uc ti ta
xch'unic oe.
24 Ac'o ac'baticuc bendición yu'un Dios ti
buch'utic staoj yav c'ux ta xa'iic ti Cajvaltic
Jesucristoe. Jechuc.

TI ACH' REXTOMENTO YU'UN TI JESUCRISTOE

The New Testament in the Chamula dialect of the Tzotzil language of Mexico

El Nuevo Testamento Nuestro Se Jesucristo en el tzotzil de Chamula

copyright © 1979, 1988, 2009 La Liga Bíblica

Language: Tzotzil de Chamula (Tzotzil)

Dialect: Chamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
dc66b2e5-d3c1-56bb-a6a9-34535eb445d3